

GHIDUL BENEFICIARULUI DE ASISTENȚĂ JURIDICĂ GARANTATĂ DE STAT

Această lucrare este editată în cadrul Proiectului „Fortificarea instrumentelor de gestionare și asigurare a calității asistenței juridice din Republica Moldova”, implementat de Programul de Drept al Fundației Soros–Moldova, care nu subscrie și nu răspunde pentru conținutul acestei publicații.

1. Introducere	3
2. Asistența juridică primară garantată de stat.....	4
3. Schema de acordare a asistenței juridice primare garantate de stat și interacțiunea parajuristului cu Oficiile Teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat (CNAJGS)	6
4. Asistența juridică calificată garantată de stat (în cauze penale și non-penale).....	7
5. Asistența juridică de urgență	18
6. Procedura de depunere a cererii sau solicitării de acordare a asistenței juridice calificate garantate de stat.....	26
7. Schema de acordare a asistenței juridice calificate garantate de stat	30
8. Date de contact.....	31

1. INTRODUCERE

Asistența juridică garantată de stat reprezintă acordarea **serviciilor juridice din contul bugetului de stat** persoanelor care nu dispun de suficiente mijloace financiare pentru plata serviciilor (consultații juridice, angajarea unui avocat).

Actul normativ de bază care reglementează acest tip de asistență juridică este **Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat** nr. 198-XVI din 26.07.2007 (în continuare Lege), publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 157-160/614 din 05.10.2007, intrată în vigoare din 01 iulie 2008.

Asistența juridică garantată de stat se acordă tuturor cetățenilor Republicii Moldova, în limitele stabilite de lege. Cetățenii străini și apatrizii beneficiază de asistență juridică garantată de stat numai în procedurile sau în cauzele ce țin de competența autorităților administrației publice și a instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova.

Asistența juridică garantată de stat se clasifică în următoarele tipuri: asistență juridică primară și asistență juridică calificată (ordinară și de urgență).

2. ASISTENȚA JURIDICĂ PRIMARĂ GARANTATĂ DE STAT

Asistența juridică primară constituie furnizare de informații privind sistemul de drept al Republicii Moldova, privind actele normative în vigoare, drepturile și obligațiile subiecților de drept, privind modalitatea de realizare și de valorificare a drepturilor pe cale judiciară și extrajudiciară; acordare de consultanță în probleme juridice; acordare de asistență în vederea întocmirii actelor juridice; acordare a altor forme de asistență, care nu intră în categoria de asistență juridică calificată.

Asistența juridică primară se acordă persoanelor, indiferent de nivelul veniturilor lor, de către parajuriști și de asociațiile obștești specializate în acordarea de asistență juridică.

Pentru a beneficia de asistență juridică primară, solicitantul se adresează subiecților autorizați de lege să acorde asemenea asistență din raza domiciliului său printr-o cerere scrisă sau orală. Asistența se acordă imediat, la momentul adresării. În cazul imposibilității de acordare imediată a asistenței, solicitantului i se va comunica data și ora audienței ce urmează să aibă loc în cel mult 3 zile de la data adresării cererii scrise sau orale.

Parajuriștii

Parajuriștii sînt persoanele care se bucură de o înaltă stimă din partea comunității locale, avînd studii

juridice incomplete sau studii superioare complete, care nu practică activitate de avocat și care, după o instruire specială, sînt autorizate să acorde asistență juridică primară membrilor comunității din contul bugetului de stat, conform unui regulament referitor la statutul și la calificarea parajuriștilor.

Parajuriștii își desfășoară activitatea în comunitățile rurale (sate, comune). Sediul parajuristului, de regulă, este în incinta Primăriei din localitatea unde activează.

Parajuristul are un rol foarte important în sistemul juridic al țării datorită faptului că dă sfaturi juridice persoanelor care nu se pot adresa unui avocat, adică acordă asistență juridică primară, lucrînd cu beneficiarul pentru a-l ajuta să-și soluționeze problemele de natură juridică.

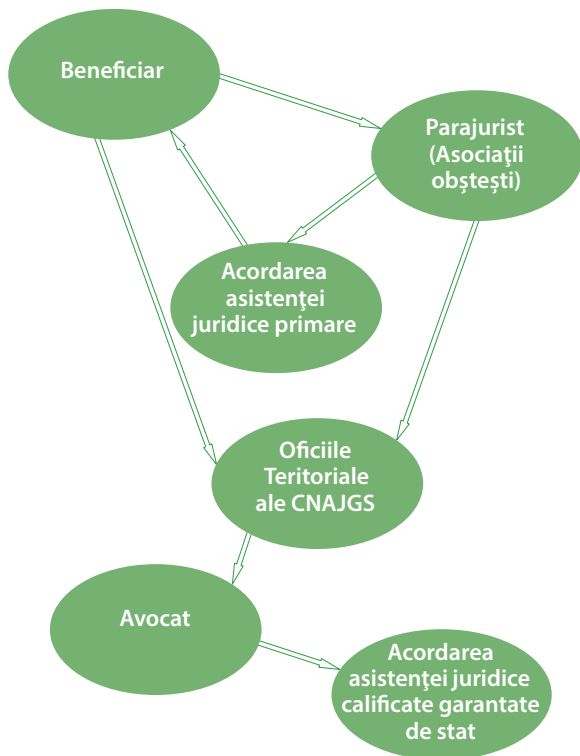
Pentru a vedea în ce localități din țară activează la moment parajuriștii, care este rolul și funcțiile acestora, cît și pentru a găsi răspunsuri simple la întrebări de natură juridică sau pentru a pune o întrebare on-line unui parajurist accesați pagina-web www.parajurist.md.

Asociațiile obștești specializate

Asociațiile obștești specializate în acordarea de asistență juridică oferă asistență juridică garantată de stat primară și calificată, cu excepția reprezentării în cadrul procesului penal și contravențional.

3. SCHEMA

de acordare a asistenței juridice primare
și interacțiunea parajuristului
cu Oficiile Teritoriale ale CNAJGS

4. ASISTENȚA JURIDICĂ CALIFICATĂ GARANTATĂ DE STAT

Una dintre principalele forme ale asistenței juridice garantate de stat este **asistența juridică calificată**. Acest tip de asistență juridică constă în acordarea de consultanță în probleme juridice, întocmirea actelor juridice, reprezentarea și / sau apărarea persoanelor în organele de urmărire penală sau în instanțele judecătorești de către un avocat.

Asistență juridică calificată se acordă:

- în vederea apărării intereselor bănuितului, învinutului, inculpatului, apărării și reprezentării intereselor condamnatului în procesul penal;
- în vederea apărării intereselor persoanei în cadrul procesului civil, în procedura contenciosului administrativ și în cadrul procedurii pe cauze contravenționale (cauze non-penale).

Asistență juridică calificată se acordă atât în funcție de starea materială a persoanei, cât și indiferent de ea.

Asistența juridică calificată garantată de stat se acordă indiferent de nivelul de venit al persoanei în următoarele cazuri:

în cauze non-penale:

- când persoana are dreptul la asistență juridică obligatorie în temeiul art. 77 lit. a), b), c) din Co-

dul de procedură civilă al Republicii Moldova și anume:

- în cazul în care partea în proces sau intervenientul (beneficiari de asistență juridică garantată de stat) sînt lipsiți sau limitați în capacitatea de exercițiu și nu au reprezentanți legali sau dacă domiciliul pîrîtului nu este cunoscut;
- dacă instanța constată un conflict de interese între reprezentant și reprezentatul (beneficiar de asistență juridică garantată de stat) lipsit ori limitat în capacitatea de exercițiu;
- în condițiile art.304 din Codul de procedură civilă al RM (limitarea persoanei în capacitatea de exercițiu sau declararea incapacității ei) și art. 316 din Codul de procedură civilă al RM (spitalizarea forțată în staționarul de psihiatrie);
- cînd persoana este suspectată de săvîrșirea unei contravenții pentru care se prevede sancțiunea arestului contravențional;
- persoanelor în a căror privință există riscul aplicării sancțiunii de expulzare în cadrul procedurilor contravenționale;
- persoanelor în a căror privință se solicită înlocuirea sancțiunii amenzii sau a muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare sau cu arest contravențional;

- persoanelor care au beneficiat de ajutor social, stabilit în conformitate cu legislația în vigoare, pe parcursul a șase luni calendaristice anterioare lunii în care a fost depusă solicitarea.

în cauze penale:

- cînd persoana are nevoie de asistență juridică de urgență în cazul reținerii în cadrul unui proces penal sau al unei proceduri contravenționale;
- în cazul de participare obligatorie a apărătorului în procesul penal în temeiul art. 69 alin. (1) pct. 2)-12) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, după cum urmează:
 - bănuitul, învinuitul, inculpatul întîmpină dificultăți pentru a se apăra el însuși, fiind mut, surd, orb sau avînd alte dereglări esențiale ale vorbirii, auzului, vederii, precum și alte defec-te fizice sau mintale;
 - bănuitul, învinuitul, inculpatul nu posedă sau posedă în măsură insuficientă limba în care se desfășoară procesul penal;
 - bănuitul, învinuitul, inculpatul este minor;
 - bănuitul, învinuitul, inculpatul este militar în termen;
 - bănuitul, învinuitul, inculpatul i se incriminează o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă;

- bănuitul, învinuitul, inculpatul este ținut în stare de arest ca măsură preventivă sau este trimis la expertiza judiciară psihiatrică în condiții de staționar;
- interesele bănuțiilor, învinuiților, inculpaților sînt contradictorii și cel puțin unul din ei este asistat de apărător;
- în cauza respectivă participă apărătorul părții vătămate sau al părții civile;
- interesele justiției cer participarea apărătorului în ședința de judecată în primă instanță, în apel și în recurs, precum și la judecarea cauzei pe cale extraordinară de atac;

Mențiuni: determinarea faptului că interesele justiției cer asistența obligatorie a apărătorului se invocă de către instanța de judecată și depinde de următoarele criterii:

- complexitatea cazului - cu cît este mai complicat cazul, cu atît mai mare este necesitatea acordării asistenței obligatorii a avocatului;
- capacitatea bănuितului, învinuitului, inculpatului de a se apăra singur - la acest criteriu urmează să fie luate în considerație capacitățile, cunoștințele și priceperea fiecărei persoane în parte;
- importanța și pericolul faptei de comiterea căreia este bănuită sau învinuită persoana și

sentința probabilă. Acest criteriu poate justifica de unul singur recunoașterea obligatorie a asistenței apărătorului.

Asistența juridică calificată garantată de stat se acordă în funcție de nivelul veniturilor persoanei în cazurile următoare:

în cauze non-penale:

- cînd persoana are nevoie de asistență juridică în cauze contravenționale, civile și de contencios administrativ complexe din punct de vedere juridic sau procesual, iar persoana nu dispune de suficiente mijloace pentru a plăti aceste servicii.

în cauze penale:

- cînd persoana are nevoie de asistență juridică în cauze penale și interesele justiției o cer, însă ea nu dispune de suficiente mijloace pentru a plăti acest serviciu.

În astfel de cazuri, asistența juridică calificată se acordă persoanelor cu un venit mediu lunar mai mic decît nivelul minim de existență pe cap de locuitor din țară¹.

Valoarea minimului de existență se determină trimestrial în baza calculului efectuate de Biroul Național de Statistică, în conformitate cu Regulamentul

¹ Mărimea minimului de existență în semestrul I 2013 a constituit în medie pe lună (pentru o persoană) 1608,3 lei (date oficiale prezentate pe www.statistica.md)

cu privire la modul de calculare a minimumului de existență, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.902 din 28 august 2000 (www.statistica.md).

La calcularea venitului solicitantului de asistență juridică garantată de stat se iau în considerare veniturile și cîștigurile lunare medii din 6 luni calendaristice anterioare lunii în care a fost depusă solicitarea. Nivelul venitului mediu lunar se calculează din venitul mediu lunar al familiei raportat la numărul membrilor de familie.

Metodologia de calcul al venitului și nivelul venitului care permite acordarea asistenței juridice calificate, precum și forma declarației cu privire la venit, este aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 1016 din 01.09 2008 (publicată în Monitorul Oficial nr. 167-168 din 05.09.2008).

Pentru a beneficia de asistență juridică calificată în funcție de nivelul venitului, persoana ce se adresează la Oficiile Teritoriale ale CNAJGS prezintă obligatoriu o **declarație cu privire la venit într-o formă stabilită de guvern**. La declarația cu privire la venituri se anexează obligatoriu următoarele acte:

- 1) Certificatul privind componența familiei;
- 2) Certificatul de la locul de muncă cu privire la veniturile lunare, obținute în ultimele 6 luni;
- 3) Certificatul de la Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la indemnizațiile sociale lunare.

Important pentru beneficiarii de asistență juridică garantată de stat este că cererile de acordare a asistenței juridice calificate, depuse în conformitate cu art.19, alin. (1) lit.a) și e) al Legii cu privire la asistența juridică garantată de stat, trebuie să fie însoțite de actele doveditoare ale nivelului de venit, stabilit de Guvern, care permite acordarea asistenței juridice calificate în funcție de nivelul de venit al persoanei. **În cazul în care se constată lipsa actelor doveditoare, cererea nu se admite.**

De asemenea, asistența juridică calificată poate fi acordată cu contribuția financiară parțială a beneficiarului, în cazul în care persoana, al cărei venit este mai mare decît nivelul venitului stabilit de Guvern, este capabilă să achite o parte din cheltuielile de asistență juridică, cu condiția că această contribuție nu depășește posibilitățile lui financiare și materiale.

PROCEDURA DE ACORDARE A ASISTENȚEI JURIDICE CALIFICATE

Acordarea asistenței juridice calificate este asigurată de către **Oficiile Teritoriale** ale CNAJGS în raza de activitate a Curților de Apel, prin examinarea cererilor și documentelor prezentate de solicitanții de asistență juridică, decidera asupra acordării unei astfel de asistențe și desemnarea avocaților care vor acorda asistența juridică calificată.

Asistența juridică calificată se acordă de către avocați publici și avocați care acordă asistență juri-

dică la cerere, desemnați în baza unei decizii a Coordonatorilor Oficiilor Teritoriale.

Asistența juridică calificată poate fi solicitată la orice etapă a procesului penal, iar în cauze civile poate fi solicitată **și pînă la inițierea procesului**.

Cererea de acordare a asistenței juridice calificate poate fi depusă la Oficiul Teritorial respectiv al CNAJGS sau la instanța judecătorească. Cererea se depune de către persoana interesată ori de rudele sau de reprezentanții acesteia, personal ori prin poștă.

În caz de participare obligatorie a apărătorului în procesul civil solicitarea se prezintă direct Oficiului Teritorial de către instanța judecătorească, fără a fi necesară înaintarea cererii de către beneficiar.

Refuzul de acordare a asistenței juridice calificate garantate de stat are loc dacă:

- cererea de acordare a asistenței juridice este vădit nefondată;
- din documentele prezentate rezultă că persoana nu dispune de dreptul pentru a cărui apărare solicită asistență juridică;
- persoana are posibilitatea să acopere integral cheltuielile de acordare a serviciilor juridice din contul patrimoniului său, cu excepția bunurilor care, conform legislației în vigoare, nu pot fi urmărite;

- cererea de acordare reiese din activitatea comercială a solicitantului;
- valoarea acțiunii este mai mică de 1/2 din minimumul de existență, calculat în conformitate cu modul aprobat de Guvern;
- solicitantul beneficiază deja de asistență juridică calificată pe aceeași cauză;
- cererea se referă la repararea prejudiciului cauzat prin lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale;
- cererea se referă la încălcarea dreptului de vecinătate, cu excepția cazurilor în care se referă la înlăturarea pericolului de prăbușire, la respectarea distanței pentru construcții, la litigiile privind hotarul.

Refuzul de acordare a asistenței juridice calificate trebuie să fie motivat și poate fi contestat în instanța de contencios administrativ în decursul a 15 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei.

Beneficiarul asistenței juridice calificate garantate de stat are următoarele drepturi:

- de a cere desemnarea unui anumit avocat inclus în Registrul național al persoanelor care acordă asistență juridică garantată de stat pentru acordarea asistenței juridice, indicînd numele acestuia în cererea adresată Oficiului Teritorial;

La numirea avocatului, coordonatorul Oficiului Teritorial va ține cont de cererea solicitantului privind desemnarea unui anumit avocat, de gradul lui de antrenare în executarea altor decizii privind acordarea asistenței juridice calificate, precum și de alte circumstanțe relevante.

- de a solicita înlocuirea avocatului desemnat pentru acordarea asistenței juridice, în baza unei cereri scrise și întemeiate, adresate fie direct către Oficiul Teritorial, fie organului de urmărire penală (Inspectoratul de Poliție, Procuratura) sau instanței de judecată care urmează să se expună asupra chestiunii respective sesizând Oficiul Teritorial;

Beneficiarul asistenței juridice calificate garantate de stat este obligat:

- să colaboreze cu avocatul desemnat să îi acorde o astfel de asistență;
- să furnizeze informații veridice în cauza pentru care solicită asistență;
- să prezinte neîntârziat subiectului autorizat să îi acorde asistență juridică calificată sau organului care efectuează acțiuni procedurale orice informație despre modificarea circumstanțelor care au determinat acordarea asistenței juridice calificate;

- să refuze achitarea de sume bănești avocatului desemnat pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat pentru serviciile prestate de către acesta;
- să restituie cheltuielile de acordare a asistenței juridice în cazul în care a obținut asistență juridică calificată în urma prezentării unor informații false sau neveridice, inclusiv despre starea sa financiară, inducând în eroare Oficiul Teritorial, ori dacă, pe parcursul procesului sau al executării hotărârii judecătorești, situația financiară s-a modificat în sensul pierderii totale sau parțiale a dreptului la asistență juridică calificată.

5. ASISTENȚA JURIDICĂ DE URGENȚĂ

Ce se înțelege prin asistență juridică de urgență și cine sînt beneficiarii asistenței juridice de urgență?

Asistența juridică de urgență este unul dintre tipurile asistenței juridice calificate garantate de stat. Acest tip de asistență juridică se acordă:

- oricărei persoane reținute în cadrul unui proces penal sau al unei proceduri contravenționale pe întreaga perioadă a reținerii, inclusiv la examinarea demersului cu privire la aplicarea arestului preventiv;
- bănuțului, învinuțului sau inculpatului la examinarea demersului cu privire la aplicarea arestării preventive, în cazul în care nu are apărător sau apărătorul înștiințat nu s-a prezentat la examinarea demersului;
- oricărei persoane reținute în cadrul procedurii contravenționale, în cazurile în care organul care a efectuat reținerea solicită instanței de judecată aplicarea sancțiunii administrative sub forma arestului administrativ.

Asistența juridică de urgență se acordă tuturor cetățenilor Republicii Moldova, indiferent de nivelul de venit al persoanei, iar cetățenii străini și apatrizii beneficiază de asistență juridică de urgență numai în procedurile sau în cauzele ce țin de competența

autorităților administrației publice și a instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova.

Care este perioada în care se acordă asistența juridică de urgență?

Asistența juridică de urgență se acordă în cadrul unui proces penal pe toată durata reținerii persoanei pînă la momentul:

- eliberării persoanei,
- adoptării încheierii privind aplicarea măsurii arestării preventive,
- renunțării la apărător în condițiile Codului de procedură penală al R.M.

În cadrul unei proceduri contravenționale asistența juridică de urgență se acordă pînă la soluționarea de către instanța de judecată a chestiunii privind aplicarea arestului administrativ, după caz, dacă acest lucru este prevăzut ca sancțiune pentru contravenția comisă.

Avocatul care a acordat asistența juridică de urgență poate continua să reprezinte interesele persoanei (să acorde asistență juridică calificată garantată de stat ordinară) în baza principiului continuității, în cazul în care persoana întrunește condițiile cerute de lege pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat.

Cine este în drept să acorde asistență juridică de urgență?

Asistența juridică de urgență se acordă de către avocații de serviciu, înscriși în listele avocaților de serviciu, conform graficului de serviciu aprobat de către Oficiile Teritoriale ale CNAJGS.

Fiecare Oficiu Teritorial dispune de o listă proprie a avocaților de serviciu și întocmește lunar graficul de serviciu pentru fiecare raion din raza sa de activitate, iar în cazul municipiului Chișinău pentru fiecare sector (Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana, Rîșcani).

În raioanele sau sectoarele unde nu activează un număr suficient de avocați pentru a acorda asistență juridică de urgență, Oficiul Teritorial poate include în graficul de serviciu și avocați din alte localități. De asemenea, Oficiul Teritorial poate delega funcția de numire a avocaților de serviciu în alte localități decât cele de reședință, altor persoane, informînd despre acest fapt instanțele judecătorești, organele de urmărire penală, alte autorități interesate.

Care este procedura solicitării și desemnării avocatului de serviciu în vederea acordării asistenței juridice de urgență?

Procedura solicitării și desemnării avocatului de serviciu diferă în funcție de localitatea și timpul în care se face solicitarea.

Procesarea solicitărilor de acordare a asistenței juridice de urgență în localitățile de reședință a Oficiilor Teritoriale (mun. Chișinău, Bălți, Cahul, Comrat, Bender (Căușeni)), în timpul orelor de lucru ale acestora

În localitatea de reședință a Oficiilor Teritoriale, în timpul programului de lucru al acestora, organul de urmărire penală sau organul (persoana cu funcții de răspundere) care a efectuat reținerea este obligat (ă) în timp de o oră de la reținerea persoanei să solicite Oficiului Teritorial desemnarea unui avocat de serviciu pentru acordarea asistenței juridice de urgență.

Solicitarea desemnării avocatului de serviciu se transmite Oficiului Teritorial în scris, inclusiv prin fax, e-mail, sau la telefon și trebuie să conțină informația despre: numele și vîrsta persoanei reținute; data și ora reținerii; motivul reținerii; numele, biroul și datele de contact, după caz, ale ofițerului de urmărire penală, organului (persoanei cu funcții de răspundere) care a efectuat reținerea, procurorului responsabil sau judecătorului; timpul, locul și acțiunea procesuală preconizată la care se invită avocatul.

Cererea de desemnare a avocatului de serviciu poate fi prezentată Oficiului Teritorial și de rudele sau de reprezentanții persoanei reținute.

Oficiul Teritorial va contacta avocatul de serviciu conform graficului de serviciu la telefon și îi va comunica datele recepționate de la solicitant. Avocatul

de serviciu urmează să se prezinte la locul solicitat în decurs de o oră și jumătate din momentul contactării lui de către Oficiul Teritorial și confirmării disponibilității de a se prezenta.

Oficiul Teritorial va transmite solicitantului decizia de numire a avocatului de serviciu în decursul a două ore din momentul recepționării solicitării, prin fax sau, în caz de imposibilitate de a transmite această decizie prin fax sau prin intermediul avocatului desemnat, va comunica prin telefon solicitantului numele avocatului desemnat. Această informație și mandatul avocatului de serviciu constituie temei juridic de desemnare a avocatului de serviciu pentru acordarea asistenței juridice de urgență în cauza respectivă.

Procesarea solicitărilor de acordare a asistenței juridice de urgență în alte localități decât cele de reședință ale Oficiilor Teritoriale

Solicitățile pentru acordarea asistenței juridice de urgență în alte localități decât cele de reședință ale Oficiilor Teritoriale, indiferent de timpul la care au parvenit, sau solicitările parvenite în afara orelor de lucru ale Oficiului Teritorial în localitățile de reședință ale Oficiilor Teritoriale, se adresează de către organul sau persoana care a efectuat reținerea direct avocatului indicat în graficul de serviciu.

În legătură cu aceasta, Oficiile Teritoriale expediază cu 3 zile înainte de sfârșitul lunii graficul de ser-

viciu pentru luna următoare organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor de judecată din localitățile respective, de asemenea plasează toate graficele de serviciu pe pagina web a CNAJGS (www.cnajgs.md).

În cazul în care primul avocat de pe listă nu este disponibil, solicitantul va contacta următorul avocat conform graficului, pînă la găsirea celui disponibil, inclusiv și prin contactarea avocatului de serviciu pentru următoarea zi. Se consideră că un avocat de serviciu nu este disponibil, dacă nu răspunde apelului solicitantului timp de jumătate de oră. În cazuri excepționale în localitățile în care nu este disponibil nici un avocat de serviciu inclus în graficul de serviciu întocmit de Oficiul Teritorial pentru localitatea respectivă, solicitantul poate contacta un avocat de serviciu din altă localitate, cu informarea cît de curînd posibilă, dar nu mai tîrziu de 24 de ore din momentul solicitării, a Oficiului Teritorial respectiv.

Avocatul de serviciu urmează să se prezinte la locul solicitat în decurs de o oră și jumătate din momentul recepționării solicitării și confirmării disponibilității de a se prezenta.

Avocatul solicitat pentru a acorda asistența de urgență este obligat să refuze acordarea de asistență juridică de urgență dacă nu este solicitat conform graficului de serviciu, cu excepția cazurilor în care avocații anteriori din grafic nu sînt disponibili și avo-

catul respectiv nu are un motiv întemeiat, care l-ar împiedica să acorde asistență de urgență solicitată.

Graficele de serviciu se aprobă de către coordonatorul Oficiului Teritorial pentru fiecare sector/raion în fiecare lună în baza unei decizii de urgență. Beneficiarul de asistență juridică de urgență poate verifica legalitatea prezentării avocatului de serviciu, în baza graficului de serviciu aprobat prin decizia Oficiului Teritorial și prezentarea mandatului. Prin urmare, graficul de serviciu confirmă legalitatea desemnării acestui avocat pentru acordarea asistenței în cauza respectivă, fără a fi necesară adoptarea unei decizii de către Oficiul Teritorial.

Cererea de numire a avocatului de serviciu poate fi transmisă avocatului de serviciu și de rudele sau de reprezentanții persoanei reținute. Avocatul de serviciu conform graficului poate prelua cauza, cu informarea imediată sau la prima oră posibilă a Oficiului Teritorial prin prezentarea procesului verbal de reținere.

Dacă pînă la sosirea avocatului de serviciu persoana reținută va încheia un contract cu un avocat din cont propriu, organul sau persoana cu funcție de răspundere, care a solicitat numirea avocatului de serviciu, va înștiința imediat Oficiul Teritorial sau avocatul pe care l-a contactat despre dispariția necesității acordării asistenței juridice de urgență.

În cazul neacordării de către avocat în mod sistematic a asistenței juridice de urgență, inclusiv prin ignorarea chemărilor telefonice sau sosirea tardivă neîntemeiată la solicitările organelor competente în zilele în care sînt de serviciu conform graficului, aceste organe (persoane), cît și beneficiarii de asistență juridică garantată de stat, pot sesiza Oficiul Teritorial, în vederea excluderii avocatului din lista avocaților de serviciu, sau Uniunea Avocaților în vederea inițierii procedurii disciplinare împotriva avocatului respectiv.

6. PROCEDURA DE DEPUNERE A CERERII SAU SOLICITĂRII DE ACORDARE A ASISTENȚEI JURIDICE CALIFICATE

A) În cazul persoanelor care au nevoie de asistență juridică în cauze penale și interesele justiției o cer, însă **nu dispun de suficiente mijloace** pentru a plăti acest serviciu, asistența juridică garantată de stat se acordă conform următoarelor criterii:

- în funcție de nivelul veniturilor persoanei
- se depune cerere de acordare a asistenței juridice calificate
- se anexează obligatoriu declarația de venituri
- cererea poate fi depusă la Oficiul Teritorial, la organul de urmărire penală sau la instanța judecătorească
- cererea de acordare a asistenței juridice calificate poate fi prezentată Oficiului Teritorial și de rudele sau de reprezentanții solicitantului, personal ori prin poștă
- decizia de acordare a asistenței juridice calificate se emite de către coordonatorul Oficiului Teritorial și se aduce la cunoștință solicitantului în cel mult trei zile lucrătoare.

B) În cazul persoanelor care au nevoie de asistență juridică **de urgență**, în cazul reținerii în cadrul

unui proces penal sau al unei proceduri contravenționale, asistența juridică garantată de stat se acordă conform următoarelor criterii:

- indiferent de nivelul veniturilor persoanei
- nu se depune cerere de acordare a asistenței juridice calificate
- solicitarea privind numirea unui avocat de serviciu se înaintează Oficiului de către persoana sau organul care a efectuat reținerea
- desemnarea avocatului de serviciu și aducerea la cunoștință a numelui acestuia persoanei sau organului care a efectuat reținerea are loc în decursul a **3 ore** din momentul recepționării solicitării
- în cazul în care va apărea necesitatea de a acorda asistența juridică de urgență în afara orelor de program ale Oficiului, avocatul va primi solicitarea direct de la persoana sau organul care a efectuat reținerea.

C) În cazul persoanelor care au dreptul la asistență juridică **obligatorie** în temeiul art.69 alin.(1) pct.2)-12) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova asistența juridică garantată de stat se acordă conform următoarelor criterii:

- indiferent de nivelul veniturilor persoanei
- nu se depune cerere de acordare a asistenței juridice calificate

- solicitarea privind numirea apărătorului se înaintează Oficiului de către organul de urmărire penală sau instanța judecătorească
- decizia coordonatorului Oficiului Teritorial privind acordarea asistenței juridice calificate se aduce la cunoștință solicitantului în decursul unei zile lucrătoare din momentul emiterii.

D) În cazul persoanelor care au dreptul la asistență juridică **obligatorie** în temeiul art. 304 și 316 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova asistența juridică garantată de stat se acordă conform următoarelor criterii:

- indiferent de nivelul veniturilor persoanei
- nu se depune cerere de acordare a asistenței juridice calificate
- solicitarea privind numirea apărătorului se înaintează Oficiului de către instanța judecătorească
- decizia coordonatorului Oficiului Teritorial privind acordarea asistenței juridice calificate se aduce la cunoștință solicitantului în decursul unei zile lucrătoare din momentul emiterii.

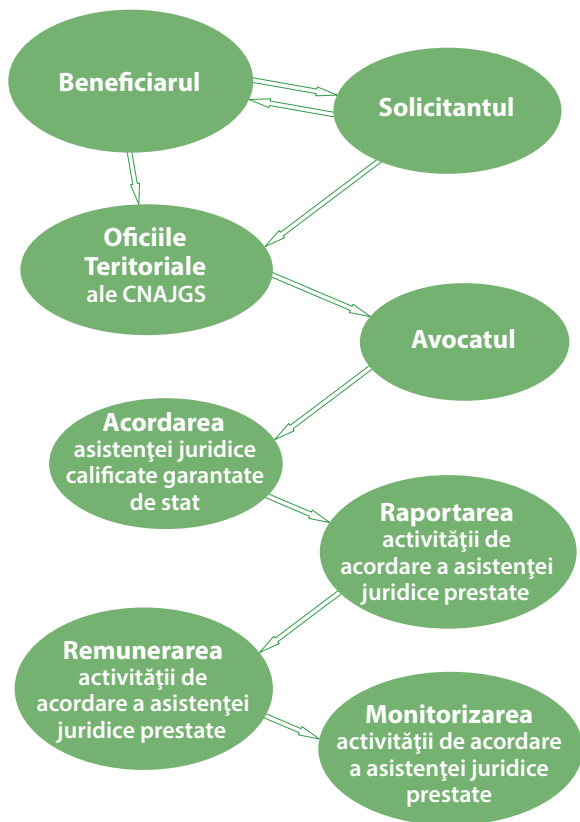
E) În cazul persoanelor care au nevoie de asistență juridică în cauze contravenționale, civile și de contencios administrativ, însă **nu dispun de suficiente mijloace** pentru a plăti aceste servicii, cauzele fiind complexe din punct de vedere juridic sau procesual,

asistența juridică garantată de stat se acordă conform următoarelor criterii:

- în funcție de nivelul veniturilor persoanei
- se depune cerere de acordare a asistenței juridice calificate
- se anexează obligatoriu declarația de venituri (cu anexarea obligatorie a actelor incluse în anexa declarației)
- cererea poate fi depusă numai la Oficiul Teritorial
- cererea de acordare a asistenței juridice calificate poate fi prezentată Oficiului Teritorial și de rudele sau de reprezentanții solicitantului, personal ori prin poștă
- decizia de acordare a asistenței juridice calificate se emite de către coordonatorul Oficiului Teritorial și se aduce la cunoștință solicitantului în cel mult 3 zile lucrătoare.

7. SCHEMA

de acordare a asistenței juridice calificate garantate de stat

8. DATE DE CONTACT

Pentru a afla mai multă informație cu privire la sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat vă recomandăm să vă adresați la Oficiile Teritoriale ale CNAJGS sau să accesați pagina-web www.cnajgs.md.

Oficiile Teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat

Oficiul Teritorial Chișinău

Include în jurisdicția sa mun. Chișinău (sectoarele: Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana, Rîșcani), raioanele Basarabeasca, Călărași, Cimișlia, Criuleni, Dubăsari, Ialoveni, Hîncești, Nisporeni, Orhei, Strășeni și Rezina.

Date de contact: MD – 2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1 bl. "A" 1, bir. 35, 36, tel. / fax (0-22) 49-69-53, 49-63-39,

e-mail: ot_chisinau@cnajgs.md

Oficiul Teritorial Bălți

Include în jurisdicția sa mun. Bălți, raioanele Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnîța, Rîșcani, Sîngerei, Soroca, Șoldănești, Telenești și Ungheni.

Date de contact: mun. Bălți, str. Mihai Sadoveanu nr. 2 , bir. 4, tel. / fax (0- 231) 61-316, 22-811, 068551122,

e-mail: ot_balti@cnajgs.md

Oficiul Teritorial Cahul

Include în jurisdicția sa raioanele Cahul, Cante-mir, Leova și Taraclia.

Date de contact: or. Cahul, str. Independenței nr. 6, bir. 224, 226, tel. / fax (0-299) 20-413,

e-mail: ot_cahul@cnajgs.md

Oficiul Teritorial Bender (Căușeni)

Include în jurisdicția sa mun. Bender și Tiraspol, raioanele Anenii Noi, Căușeni, Grigoriopol, Rîbnița, Slobozia și Ștefan-Vodă.

Date de contact: or. Căușeni, str. Alexei Mateevici nr. 9, bir. 42, tel. / fax (0-243) 24-159,

e-mail: ot_bender@cnajgs.md

Oficiul Teritorial Comrat

Include în jurisdicția sa localitățile aflate în com-ponența U.T.A. Găgăuzia.

Date de contact: or. Comrat, str. Tretiacov nr. 42, tel. / fax (0-298) 28-853,

e-mail: ot_comrat@cnajgs.md

Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat

Date de contact: MD – 2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1 bl. "A", tel. / fax (022) 31-02-74 (apa-ratul administrativ al CNAJGS), 31-02-84 (director executiv), www.cnajgs.md,

e-mail: aparat@cnajgs.md

**Dacă ai nevoie de un avocat, dar nu ai bani să
achiți serviciile juridice;**

**Dacă cunoști o persoană care are nevoie de
asistență juridică, dar nu dispune de surse
financiare suficiente pentru a-și angaja un avocat,
transmite-i această broșură;**

Spune-i că există soluții...

Proiectul „Fortificarea instrumentelor de gestionare
și asigurare a calității asistenței juridice din Republica Moldova”

GHIDUL BENEFICIARULUI DE ASISTENȚĂ JURIDICĂ GARANTATĂ DE STAT

Chișinău 2013